

Jednání Petičního výboru (2004-2005)

Usnesení Evropského parlamentu o jednáních Petičního výboru v průběhu parlamentního roku březen 2004–prosinec 2005 (2005/2135(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení týkající se jednání Petičního výboru,
  - s ohledem na interinstitucionální dohodu z dubna 1989 o posilování petičního práva¹,
  - s ohledem na články 21 a 194 Smlouvy o ES,
  - s ohledem na článek 45 a čl. 192 odst. 6 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A6-0178/2006),
- A. vzhledem k tomu, že se v případě petičního práva jedná o základní právo, které je neodmyslitelně spjato s občanstvím Evropské unie,
- B. vzhledem k tomu, že petiční právo je od roku 1992 zakotveno ve Smlouvě o ES a bylo potvrzeno článkem 44 Listiny základních práv Evropské unie a článkem 191 jednacího řádu Evropského parlamentu,
- C. vzhledem k tomu, že Parlament, Rada a Komise formálně potvrdily petiční právo a poskytly záruku s ohledem na interinstitucionální kontrolu vyřizování peticí,
- D. vzhledem k tomu, že uplatňování tohoto práva je důležité zejména pro evropské občany, ale také pro evropské instituce, protože jim to umožňuje těžit z přímého zdroje informací o potížích a těžkostech, s nimiž se při uplatňování právních předpisů EU potýkají obyčejní občané,
- E. vzhledem k tomu, že Parlament považuje petice za možnost, jak zlepšit svůj politický dohled a kontrolu nad činností EU, a nad způsobem, jakým jsou politiky EU prováděny a realizovány orgány EU a státními, regionálními a místními orgány,
- F. vzhledem k tomu, že po rozšíření EU v květnu 2004 získali občané nových členských států právo předkládat petice Parlamentu ve svých národních jazycích a k zajištění toho, aby mohli tohoto práva využívat, bylo zapotřebí mimořádného logistického úsilí,
- G. vzhledem k tomu, že stále existuje potřeba postarat se o to, aby si byli občané EU vědomi svého práva podávat Parlamentu petice o záležitostech, které jim způsobují starosti a které se týkají oblastí činnosti Evropské unie,
- H. vzhledem k tomu, že téměř jedna třetina peticí, které dostává Parlament, je prohlášena za nepřijatelné částečně proto, že předkladatelé nemají dostatek informací o různých

---

¹ Úř. věst. C 120, 12.4.1989, s. 90.

kompetencích Parlamentu, evropského veřejného ochránce práv a Evropského soudu pro lidská práva a o různých možnostech nápravy, které mají k dispozici ve svých státech,

- I. vzhledem k tomu, že Parlament zlepšil postup pro zkoumání petic, aby se jimi mohl zabývat účinněji a transparentněji, domnívá se však, že je možné učinit více pro integraci a upevnění administrativních struktur, které odpovídají za postup vyřizování peticí, zejména pro další zajištění vyváženého a spravedlivého přístupu k předkladatelům peticí a rovněž pro zajištění důvěrnosti tohoto postupu, žádají-li o to předkladatelé,
- J. vzhledem k tomu, že základním předpokladem při vyřizování záležitostí, na něž občané ve svých peticích a stížnostech upozorňují, je spolupráce mezi Parlamentem, veřejným ochráncem práv a Komisí a že by mohlo být na základě určité racionalizace postupů mezi těmito třemi institucemi, jako je společné vyšetřování v rámci petičního postupu v případě, že se jedná o stížnosti a petice předložené v jedné věci, dosaženo větší účinnosti,
- K. vzhledem k tomu, že na základě článku 230 Smlouvy o ES má Parlament právo předkládat žaloby Soudnímu dvoru Evropských společenství za stejných podmínek jako Rada a Komise, a má tak k dispozici právní i politické nástroje k tomu, aby mohl účinněji reagovat na legitimní obavy občanů,
- L. vzhledem k tomu, že Parlament nicméně neustále podporuje loajální spolupráci zejména s Komisí, která je strážkyní smluv, jakožto účinný prostředek řešení problémů, které vedly občany k vyhledání pomoci,
- M. vzhledem k tomu, že v souladu s rámcovou dohodou o vztazích mezi Parlamentem a Komisí ze dne 26. května 2005² „Komise nezveřejní žádný legislativní návrh nebo významnou iniciativu nebo rozhodnutí, aniž by o tom písemně zpravila Evropský parlament“,
- N. vzhledem k tomu, že členské státy a Rada mají zvláštní povinnost zaručit občanům EU dodržování právních předpisů EU a jejich řádné uplatňování ze strany národních, regionálních a místních úřadů, včetně agentur, které působí z jejich pověření,
- O. vzhledem k tomu, že je nutno mít na paměti, že ne všechny obdržené a prošetřené přípustné petice poskytují občanům EU zadostiučinění, ale přiměřeně velká část peticí skutečně vede k vyřešení konkrétního problému nebo k upozornění na určitou záležitost, což může později Parlamentu posloužit při jednání o nových právních předpisech Společenství,
  - 1. znovu potvrzuje základní roli Petičního výboru, který funguje jako pojitko s občany EU a posiluje demokratickou legitimitu a odpovědnost procesu rozhodování EU v očích evropské veřejnosti;
  - 2. připomíná, že petice upozorňují evropské instituce také na to, co jednotliví občané očekávají od politik EU a do jaké míry jsou tato jejich očekávání plněna;
  - 3. domnívá se, že Petiční výbor nabízí občanům důležitou cestu, jejíž pomocí mohou

---

² Úř. věst. C 117 E, 18.5.2006, s. 123.

poskytovat zpětnou vazbu o aktech a politikách EU, čímž přispívají k posilování demokratické kontroly nad právními předpisy Společenství a jejich prováděním na úrovni EU i na národní, regionální a místní úrovni;

4. zdůrazňuje skutečnost, že postup vyřizování peticí nabízí Parlamentu možnost vyhodnotit nejasnosti ohledně politických cílů EU i mezer v legislativě Společenství či její nesprávné interpretace ze strany členských států, případně jednat v zájmu jejich odstranění;
5. podporuje názor, že petiční postup by v zásadě měl být právem zaměřeným na občany EU, kteří nemají jiné možnosti odvolání vůči akcím Evropského parlamentu; připomíná, že poslanci Evropského parlamentu mohou jako občané sami využít tohoto práva prostřednictvím pravidel Parlamentu; upozorňuje, že mají nicméně k dispozici další parlamentní postupy;
6. podtrhuje důležitou roli Komise při poskytování předběžných analýz petic, které výboru pomáhají při hledání vhodných řešení záležitostí a problémů, s nimiž se občané ve svém každodenním životě setkávají;
7. zdůrazňuje, že další spolupráce mezi Parlamentem, veřejným ochráncem práv a Komisí je vzájemně výhodná při plnění jejich společných cílů, kterými jsou zlepšení administrativy EU a vypracování kvalitnějších právních předpisů, které by byly více inspirovány občany; zdůrazňuje skutečnost, že společná pravidla chování pro všechny orgány Společenství musejí být stanovena v souladu s kodexem řádné správní praxe, který vypracoval evropský veřejný ochránce práv a schválil Parlament;
8. vyjadřuje v této souvislosti své obavy a údiv nad tím, že ve 22. výroční zprávě Komise o kontrole provádění práva Společenství za rok 2004 (KOM(2005)0570) chybí uznání významné úlohy postupu vyřizování peticí při zjišťování případů porušování práva, protože se v textu této zprávy nevyskytuje o peticích ani zmínka; petice jsou uvedeny až v tabulce v příloze 1;
9. domnívá se, že by Komise měla oznamovat rozhodnutí o zahájení řízení o porušování práva, dříve než zašle výzvu dopisem, zejména pokud byla Parlamentu zaslána petice týkající se stejné záležitosti;
10. doporučuje, aby v případech, kdy občan podá ve stejné věci petici Parlamentu a stížnost Komisi, byly při vyřizování předložené záležitosti oba postupy řádně sjednoceny, jelikož petiční právo je základním právem zajištěným Smlouvou a jelikož Parlament poskytuje průhledný rámec pro diskusi, což je základním předpokladem zlepšení otevřenosti a zvýšení odpovědnosti vůči veřejnosti;
11. vyjadřuje své rostoucí znepokojení nad nepřiměřenou a zbytečnou dobou, trvající často několik let, po kterou Komisi trvá, než vyšetří a uzavře řízení o porušování práva poté, kdy je konečně zahájeno, a svou nespokojenost s častými případy neplnění rozhodnutí Soudního dvora ze strany členských států; má za to, že to podřívá důvěryhodnost vytváření a důsledné aplikace práva ES a znevažuje cíle EU;
12. poukazuje dále na význam rychlého výkonu rozhodnutí Soudního dvora v řízeních o porušování práva ze strany členských států; vítá důraznější politiku přijatou Komisí v prosinci 2005 týkající se předvedení členských států před Soudní dvůr za účelem

uvalení paušálních částek nebo penále; domnívá se, že tuto politiku je třeba rázně uplatňovat, neboť tak bude zajištěna autorita EU a budou naplněna oprávněná očekávání občanů Evropské unie;

13. je toho názoru, že by se touto nepřijatelnou situací měly zabývat příslušné výbory Parlamentu s cílem vydat doporučení ohledně zřetelnějšího zapojení Parlamentu do řízení o porušení práva, případně ohledně účinnějšího prostředku nápravy pro občany;
14. zdůrazňuje význam informačních kampaní vedených jednotlivými členskými státy zaměřených na podporu hlubších znalostí občanů o podstatě právních předpisů, politik a cílů ES, což by mohlo také pomoci snížit počet neodůvodněných peticí a stížností a zároveň zlepšit schopnost Parlamentu a Komise zajistit ve spolupráci s členskými státy správné uplatňování právních předpisů a politiky EU;
15. připomíná klíčovou úlohu, kterou členské státy hrají při správném uplatňování právních předpisů ES a při posilování významu EU pro občany; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla účast zástupců členských států a jejich parlamentů v diskusích Petičního výboru lépe koordinována;
16. podporuje zjišťovací mise podle článku 192 jednacího řádu s jasnými cíli, které jsou příležitostně vysílány do různých členských států EU, aby prošetřily záležitosti, na něž upozornili předkladatelé peticí, a i nadále bude tyto mise v oprávněných případech podporovat, protože umožňují na místě lépe nahlédnout do často složitých problémů a zvýšit informovanost příslušných orgánů, což zároveň zvyšuje tlak na nalezení účinných a pragmatických řešení v zájmu občanů;
17. žádá, aby byly zprávy, které jsou schváleny jako výsledek těchto misí, předávány předsednictvu Parlamentu a v nutných případech pro informaci i jiným výborům, které mají zájem na předložené věci;
18. zdůrazňuje, že je často třeba, aby se Rada jako jeden z orgánů v činnosti Petičního výboru více angažovala, a podporuje její účast na přiměřené úrovni na schůzích výboru, jak je uvedeno v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů, kterou dne 16. prosince 2003 přijala Rada, Evropský parlament a Komise³;
19. znovu upozorňuje na návrh, aby Rada jmenovala vyššího úředníka, který by koordinoval záležitosti spojené s peticemi, protože mnoho peticí se může týkat citlivých politických otázek vztahujících se k provádění právních předpisů ES a cílů EU v členských státech;
20. podotýká, že navzdory původním očekáváním zůstal počet peticí, které obdržel Parlament v průběhu prvního roku po rozšíření EU na 25 členských států, poměrně stabilní; je však nevyhnutelné, že čím více se budou občané členských států seznamovat s postupem vyřizování peticí, tím častěji budou toto právo uplatňovat;
21. vyzývá k tomu, aby Parlament jak na úrovni EU, tak na úrovni jednotlivých členských států přijal opatření ke zvýšení povědomí občanů EU o jejich právu předkládat petice Parlamentu podle článku 194 Smlouvy, a to ve věcech, které spadají do oblasti činnosti EU a přímo se jich dotýkají, a aby také zdůraznil skutečnost, že se stížnosti veřejnému

---

³ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

ochránci práv podle článku 195 Smlouvy týkají pouze domnělých případů nesprávného úředního postupu v rámci orgánů nebo subjektů EU;

22. uznává a vítá kroky zaměřené na rozšíření sekretariátu Petičního výboru, aby bylo možno pokrýt jazykovou, právní a politickou oblast, a zdůrazňuje, že tento proces by měl pokračovat, aby se zkrátila lhůta pro odpověď, zefektivnilo vyšetřování a aby byly jeho služby dostupné všem občanům EU stejnou měrou; vyjadřuje nicméně politování nad stálým nedostatkem zaměstnanců sekretariátu Petičního výboru s ohledem na rostoucí počet peticí z nových členských států;
23. vyzývá Konferenci předsedů, aby ve vhodné chvíli zvážila možnost podstatného zvýšení počtu členů Petičního výboru na 50 řádných členů, což by zajistilo, že se evropským občanům dostane ještě lepšího pochopení jejich případu v Petičním výboru, a Parlament tak bude moci lépe reagovat na očekávání předkladatelů peticí;
24. vítá, že v červenci 2005 byl zaveden nový počítačový systém pro petice, který funguje jako databáze i jako nástroj pro správu peticí a poskytuje informace o postupu jejich vyřizování; a poukazuje na to, že k softwaru „e-petice“ mají přístup členové Petičního výboru, jejich asistenti a zaměstnanci politických skupin, a že tento program má za cíl další zvýšení průhlednosti a účinnosti práce výboru;
25. konstatuje, že článek 230 Smlouvy umožňuje Parlamentu, aby předal Soudnímu dvoru případy porušení Smlouvy nebo jakéhokoli jiné právní normy spjaté s jejím uplatňováním;
26. zdůrazňuje zákonné právo Parlamentu využívat svých pravomocí, pokud je to nutné k ukončení závažného porušování práva Společenství, jež bylo odhaleno v průběhu posuzování petice;
27. připomíná, že Evropský parlament žádá od roku 1998 o přezkoumání interinstitucionální dohody z roku 1989; znovu vyjadřuje svůj naléhavý požadavek, aby Rada a Komise toto přezkoumání provedly s cílem účinnějšího prostředku nápravy a stanovit jasný a logický rámec základní spolupráce mezi orgány v dané oblasti;
28. vyzývá odpovědný výbor, aby v úzké spolupráci s Petičním výborem přezkoumal stávající pravidla pro vyřizování petic, a přiblížil je tak současné osvědčené praxi a posílil postupy spojené s ochranou údajů a zachováním důvěrnosti informací, aniž by došlo ke ohrožení základní průhlednosti samotného procesu posuzování petic;
29. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a zprávu Petičního výboru Radě, Komisi, Evropskému veřejnému ochránci práv, vládám a parlamentům členských států, jejich petičním výborům a jejich veřejným ochráncům práv nebo obdobným příslušným orgánům.